Vergaderjaar 2026-2027

37 020 VIII **Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2027**

Nr. 25 **AMENDEMENT VAN HET LID KOSTIĆ**
Ontvangen 27 oktober 2026

De ondergetekende stelt het volgende amendement voor:

De departementale begrotingsstaat wordt als volgt gewijzigd:

I

In **artikel 3 Voortgezet onderwijs** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verhoogd** met **€ 250** (x € 1.000).

II

In **artikel 25 Emancipatie** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verlaagd** met **€ 250** (x € 1.000).

Toelichting

Met dit amendement willen de indieners een impuls geven aan groene schoolpleinen, waarmee kinderen niet alleen beter worden beschermd tegen extreem weer, maar ook hun leerprestaties en gezondheid verbeterd kunnen worden. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de noodzaak om schoolgebouwen én hun buitenruimte toekomstbestendig te maken, bij te dragen aan de gezondheid en ontwikkeling van kinderen en aan vermindering van kansenongelijkheid. Daarnaast kunnen groene schoolpleinen buiten schooltijd ook als speelplek voor kinderen uit de buurt dienen, waardoor meer kinderen toegang krijgen tot een gezonde speelomgeving. Dit voorstel is ook een uitwerking van de motie van Teunissen, Struijs, Vermeer en Stoffer over een voorstel op welke manier het Rijk verder kan bijdragen aan meer groene schoolpleinen (motie 37 020 Nr. 27).

De indieners willen nadrukkelijk niets opleggen, maar ervoor zorgen dat positieve kansen voor kinderen kunnen worden benut. Dat zou ook passen bij de ambities van het kabinet voor "de gezondste generatie ooit".

Afgelopen zomer hebben scholen tijdelijk moeten sluiten vanwege de extreme hitte. We zien dat meer dan 60% van de scholen nog steeds een versteend schoolplein heeft, vaak in al kwetsbare wijken. Daarmee blijft een belangrijk deel van de dagelijkse leefomgeving van kinderen versteend, terwijl vergroening kan bijdragen aan verkoeling, wateropvang en een aantrekkelijker speel- en leeromgeving. Schoolpleinen kunnen bovendien buiten schooltijd een functie voor de buurt vervullen.

Diverse onderzoeken hebben de afgelopen jaren aangetoond dat groene in de buurt een gunstige invloed heeft op de totale ontwikkeling van kinderen. Groen is goed voor hun zintuigen, motoriek, concentratie, leervermogen en creativiteit. Ook stimuleert het de ontwikkeling van sociale vaardigheden: kinderen

maken immers sneller vriendjes als ze buiten spelen. Deze voordelen zien we ook terug in de schoolomgeving: kinderen op kinderdagverblijven of scholen met een hoogwaardige groene buitenruimte zijn meer buiten en hebben minder last van overgewicht en blijven in de loop der jaren ook meer actief. Daarnaast blijkt ook dat investeren in groen zich ruim terugverdient in maatschappelijke waarde, zo blijkt uit onderzoek van NL2120 dat elke euro die geïnvesteerd wordt in stedelijk groen naar schatting vijf euro aan maatschappelijke waarde oplevert.

Het Programma Onderwijshuisvesting (POHV) biedt een aanknopingspunt voor een meer samenhangende aanpak. Binnen dit programma werken gemeenten en schoolbesturen aan toekomstbestendige onderwijshuisvesting. De buitenruimte kan daarin worden meegenomen, onder meer via gemeentelijke integrale huisvestingsplannen.

Dit amendement strekt ertoe extra middelen beschikbaar te stellen voor het Programma Onderwijshuisvesting (POHV), artikel 3 VO, zodat gezonde en groene schoolpleinen expliciet onderdeel worden van de programmatische en integrale aanpak van onderwijshuisvesting. De middelen zijn bedoeld voor het ontwikkelen van een routekaart voor gezonde en groene schoolpleinen, het bundelen en verspreiden van bestaande expertise en het ondersteunen van gemeenten en schoolbesturen bij het opnemen van de buitenruimte in hun integrale huisvestingsplannen en de uitvoering daarvan. Daarbij wordt prioriteit gegeven aan scholen in kwetsbare wijken en aan scholen met sterk versteende schoolpleinen, om de kansengelijkheid te vergroten.

Voor een eerste aanpak wordt uitgegaan van een budget van **€250.000**. Hiermee kan binnen het Programma Onderwijshuisvesting een ‘Living Lab Buitenruimte’ worden opgezet, waarin tien gemeenten ervaring opdoen met het vergroenen van schoolpleinen bij nieuwbouw- en renovatieprojecten. Deze tien gemeenten ontvangen ieder €20.000 voor procesbegeleiding, waarmee in totaal €200.000 is gemoeid. De resterende €50.000 wordt ingezet voor het opstellen van een sectorale routekaart. De praktijkervaringen van deze tien gemeenten worden, samen met de bestaande expertise van onder andere IVN Natuureducatie en Jantje Beton, benut bij de ontwikkeling van de landelijke handreiking. Zo kunnen ook andere gemeenten profiteren van de opgedane kennis en ervaringen. De daadwerkelijke vergroening van schoolpleinen wordt door gemeenten en andere betrokken partijen gefinancierd, waarbij de opgedane kennis en begeleiding hen ondersteunen bij de uitvoering.

De dekking voor dit amendement wordt gevonden binnen artikel 25 Emancipatie, waar € 1.766.848 vrij te besteden is. Met de extra middelen willen de indieners bijdragen aan o.a. het bevorderen van gezondheid en ontwikkeling van kinderen (waaronder leerprestaties) en het verkleinen van de kansenongelijkheid tussen kinderen.

Door de vergroening van schoolpleinen al bij nieuwbouw- en renovatieprojecten mee te nemen, kunnen kosten worden bespaard, omdat de buitenruimte niet op een later moment opnieuw hoeft te worden aangepast. Daarnaast kunnen groene schoolpleinen buiten schooltijd ook als speelplek voor kinderen uit de buurt dienen, waardoor meer kinderen toegang krijgen tot een groene en gezonde speelomgeving.

Bij het opstellen van de landelijke handreiking wordt nauw samengewerkt met scholen en gemeenten, en wordt gebruikgemaakt van de opgebouwde kennis en expertise van Jantje Beton en IVN Natuureducatie. Daarbij worden bestaande kennis en praktijkervaringen benut om in kaart te brengen welke kansen en knelpunten scholen en gemeenten tegenkomen bij het vergroenen van schoolpleinen. Deze inzichten worden verwerkt in de handreiking, zodat wordt voortgebouwd op bestaande expertise en de handreiking concrete ondersteuning biedt bij de uitvoering.

Kostić